

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 120.—

Pe 1/2 an „ 60.—

Pe 1/4 an „ 35.—

Anunțurile se primesc după tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Cluj 26 August 1923.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

Pentru străinătate un exemplar 3 Lei.

In preziua adunării generale a „Astrei“

„Asociațiunea“ și studenții ardeleni. De ce ar fi necesară o bifurcație a așezământului cultural dela Sibiiu.

Marți se va întruni la Timișoara, probabil în aceeași atmosferă încărcată ca anul trecut, adunarea generală a „Astrei“ convocată pentru a da vechei instituții dela Sibiiu un președinte în locul devenit vacant prin moartea rețetului Andrei Bârseanu.

Sunt, după cum se știe, două candidaturi în jurul cărora se va da lupta: pe o parte aceea a dlui Vasile Goldiș, vice-președintele partidului național, iar de altă parte candidatura dlui Sextil Pușcariu, om fără culoare politică, profesor distins la universitatea din Cluj. Bate se va aduce în discuție și o candidatură a dlui Octavian Goga. Este prevăzut, că dată fiind situația specială, dl Vasile Goldiș are să cadă, iar lupta va fi lupta ce se dă. Pentru că încă în trecut, sub unguri, președintele „Astrei“ a trebuit să nu fie nici alt omul unei politici de partid, cu atât mai puțin ar fi îngăduit aceasta astăzi, când frământările politice dela noi n'ar putea lăsa neatinsă persoana președintelui și totodată bunul mers al „Asociațiunii“. Ar putea servi ca întâi de toate faptul, că deși fostul președinte Bârseanu nu făcea politică militantă, totuși înregimentarea sa în partidul național a avut oarecari urmări — nu'i vorbă, foarte mici — asupra instituțiilor ce o conducea.

Acum în preziua adunării dela Timișoara, și pentru că este vorba despre un președinte cu vază, fără politică de partid, un om legat de trecutul Ardealului, ar mai trebui să vorbim de o candidatură a unui ardelean: ar fi marelui Ion Micu, fost președinte al „Astrei“, pe care însă vedem că nu l-a dus nimeni în combinație.

Oricare va fi rezultatul alegerii, un fapt se va impune cu siguranță: bifurcarea „Asociațiunii“. Chestiunea s'a adus în discuție, fiind vorba despre aceea că noul președinte, dacă va fi ales dl Pușcariu, nu va putea sta la Sibiiu. Acelaș este cazul și dacă va fi ales dl Vasile Goldiș. Faptul acesta nu poate avea prea mare importanță, după cum n'a avut nici în trecut, când președinții „Astrei“ nu steteau toți la Sibiiu. Dar are o importanță capitală din alt punct de vedere, și asupra acestui lucru ar trebui să se stăruie:

S'a pus adică în discuție a bifurcare a „Astrei“ în așa fel, ca biroul administrativ al ei să rămână și pe mai departe la Sibiiu, unde are de îngrijit muzeul „Asociațiunii“ și unde își are palatul său; iar o parte a instituțiilor să se mute la Cluj.

S'ar muta în acest caz la Cluj secțiunile: literară, istorică, juridică și economică, și mutarea lor este o esențială necesitate astăzi. Era altceva în trecut, când Sibiiul era centrul Ardealului românesc; astăzi însă el este mort din orice punct de vedere. Conferențieri nu sunt de unde se recrutează, iar membrii pomenitelor secțiuni sunt cei mai

mulți la Cluj. Este natural deci să ne imaginăm avântul ce l-ar lua „Astra“ în cazul unei bifurcații, dat fiind că Clujul este azi centrul cultural al Ardealului și că înșiși membrii conducători ai „Astrei“ sunt cei mai mulți aici. Să ne închipuim numai, că mișcarea din anul trecut a despărțământului clujan al „Astrei“ se făcea în cadrele întregului așezământ, pentru întreg Ardealul!

Dar mai este ceva, care pledează pentru bifurcația aceasta: „Asociațiunea“ are două fundațiuni destinate studenților, iar administrarea și mai ales distribuția lor nu se poate mai ușor și mai bine face decât de aici. Este vorba despre fundațiunea „Petran“ și despre aceea a doamnelor Bădiță și Moldovan.

Despre ultima trebuie să vorbim aci special, întrucât până acum a rămas neatinsă, în depunerile dela „Albina“. Fundațiunea aceasta creată întru pomenirea marelui Moldovan, contrasemnatarul legii de egalitate a minorităților dela 1861, este destinată absolvenților ardeleni ai facultății de drept, pentru a fi trimiși la studii în străinătate. Până azi însă n'a fost trimis nici un bursier al acestei fundațiuni.

Credem, că toate aceste chestiuni se vor aduce în discuția adunării generale de Marți a „Astrei“. Iar în cazul când se va aduce o hotărâre, ne găsim într'o nouă fază a „Astrei“, potrivită vremurilor schimbate de azi.

De ce nu prosperează Sfatul Negustoresc

Lipsa de inițiativă a secțiunii clujene a Sfatului.
Inactivitate pe toată linia.

De câțva timp negustorimea clujană a ajuns să trebească să se plângă la fiecă pas, fără însă ca vr'una din doleanțe să îi fie satisfăcută. Ingrijați, ei se întrebă mereu, care să fie cauza pentru care nu pot ajunge nici când la nimic, și această întrebare ni-au repetat-o nu odată, dându-ne să înțelegem că sunt victima unei semnificative nepăsări a reprezentanților lor. Cele mai multe plângeri ale lor ni-au atras atenția, că s'ar putea ajunge multe, dacă organizația comercianților, Sfatul Negustoresc, ar îmbrățișa așa cum trebuie chestiunile pentru reprezentarea cărora este înființată.

Ajungându-ne la cunoștință această plângere, ne-am interesat de aproape de felul cum Sfatul Negustoresc înțelege să se întrepună pentru negustorimea clujană, și rezultatul cercetărilor nu ne poate de loc satisface. Nu se poate spune, că Sfatul Negusto-

Un apel către foștii gardiști naționali

— In vederea organizării lor. —

Comitetul din Cluj în frunte cu d. dr. Amos Frâncu, comandantul fostelor gărzi naționale din Ardeal, care și-a luat sarcina de a organiza pe foștii gardiști din 1918 și 1919 într'o mare societate de tir, ne trimite un apel prin care toți foștii gardiști sunt rugați să își înainteze adresele la biroul provizoriu al organizației din Calea Victoriei No. 44 din Cluj. Ei sunt rugați tot odată să arate, dacă voesc un loc de casă și în ce loc.

Subliniem acest apel, stăruind asupra însemnătății ce o va avea o organizație cum va fi aceea a foștilor gardiști naționali. Foștii gardiști vor lucra nu numai în interesul național ci întâi în interesul lor propriu, înscriindu-se în organizațiunea care ne va fi cea mai puternică în acest fel din țară.

Congresul corpului didactic evreesc

În 28 August se va ține la Oradea-Mare un congres al corpului didactic dela școlile evrești de toate categoriile din Ardeal, convocat pentru discutarea chestiunilor profesionale și ale instrucției evrești. Se va discuta chestiunea limbii române introduse în școlile evrești și aproa sigur se va protesta încă odată împotriva ei, cerându-se reintroducerea scumpei limbi materne maghiare.

tariatul Sfatului ar fi trebuit să continue și după aceea agitația împotriva impozitelor exagerate, dar nu vedem să o fi făcut. Nu știm astfel, ce s'a întreprins la comisia de evaluare a impozitelor din localitate, la care memoriile ar avea mult mai mult succes decât la guvern. Amintim aci de vechea zicală, după care până la Dumnezeu te mănâncă sfinții. Ori, Sfatul Negustoresc nu o știe, și nu s'a gândit deci până acum, că nu i-ar reclama prea multă osteneală să pregătească un memoriu prin care să dovedească de fiecare comerciant cu cât poate fi impus. Socotim, că această contraevaluare colectivă ar avea mult mai mult succes decât ponosurile izolate.

Sfatul Negustoresc n'a făcut nici aceasta, după cum n'a avut grijă nici de organizarea unei propagande prin presă. În schimb, pentru că secretariatul nu este în mână românească, a alimentat (sau poate a fost alt cineva?) criticile din presa maghiară, prin cari nu numai că s'a prezentat chestiunea impozitelor ca o chestiune minoritară, evrească și maghiară, dar s'a criticat și evaluarea impozitelor române — zice-se — n'ar fi egală cu a minoritarilor. Astfel plângerile s'au împărțit, ceea ce o organizație unitară nu face.

Toate acestea, și multe altele încă, ar trebui să preocupe mai stăruitor organizația comercianților clujeni și n'ar fi rău, dacă chiar centrala Sfatului Negustoresc s'ar interesa din când în când de ele.

Credem într'adevăr că n'ar fi rău să se descopere odată, de ce treburile crâșmei Sfatului Negustoresc merg mai bine decât cele ale Sfatului însuș. D. președinte dr. Evian, care poate nu și cunoaște încă personalul, ar trebui, în interesul său propriu, să și'l mai controleze din când în când. Pentru că nu se poate ierta ca în ciuda marilor salarii ale personalului, la Sfatul Negustoresc să nu se facă aproape nimic.

In ajunul reînființării oficiului de incartuire

Alaltăeri s'a ținut de către autoritățile locale împreună cu reprezentanții armatei, chiriașilor și proprietarilor din Cluj, o nouă consfătuire în chestiunea incartuirii funcționarilor și ofițerilor fără locuință.

După ședința de azi săptămâna în care s'a hotărât în principiu reînființarea oficiului de incartuire, ședința de alaltăeri a avut scopul de a aduce ultima hotărâre. A luat la ea parte și d. Septimiu Mureșan, prefectul orașului și județului, memoriul ședinței trebuind să aibă avizul său înainte de a se cere ministerului reînființarea biroului de incartuire.

Noua stagiune a Teatrului Național

Repertoriul. Reluările. Nouii angajați. Turneele în provincie. Din nevoile Teatrului Național din Cluj.

De vorbă cu d. Zaharia Bârsan, directorul Teatrului Național.

Cu sări mai timpurii și mai reci decât altă dată toamna a început să se arate și să ne atragă luarea aminte, că suntem în ajunul unui an nou de școală, de teatru, de operă. La Teatrul maghiar stagiunea s'a și deschis și ar fi să ne mai despartă o săptămână de începutul noiei stagiuni a teatrului nostru. O întâmplare a făcut însă, ca noua stagiune a Teatrului Național din Cluj să se deschidă abia peste o săptămână după data fixată dela început, deși repetițiile se fac cu febrilitate încă dela 1 August.

Pentru noi toți căți așteptăm nerăbdători deschiderea celui de al patrulea an al Teatrului Național, venirea toamnei trebuie însă să nu fie numai îmbucurătoarea veste a începutului noiei stagiuni. Ar trebui să ne oprim mai mult la greutățile ce le întâmpină această prosperă instituțiune națională, pentru că nevoile Teatrului Național din Cluj sunt negrăite, mizeriile îndurate de artiști aproape insuportabile, culminând în lipsa de locuințe, insuficiența salariului, la cari se adaugă lipsurile fără număr ale instituțiunii însăși.

O declarație a dlui V. Al. Jean, directorul general al teatrelor, a ținut să ne atragă atenția asupra tuturor acestor lucruri, înainte de a ne gândi la programul de muncă viitoare a teatrului nostru. Declarația aceasta, pe care am publicat-o cu ocazia vizitei dlui V. Al. Jean la Cluj, ținem să o amintim aci, pentru că nicidecum nu poate fi mai oportună decât astăzi, în prezenta noiei stagiuni.

Fonduri — fonduri... și recunoștiință.

Cu ocazia acelei vizite, directorul general al teatrelor a subliniat marea operă împlinită într'un timp foarte scurt de Teatrul nostru de sub conducerea dlui Zaharia Bârsan, pentru care d. V. Al. Jean a avut cele mai bune cuvinte de mulțumire. Accentuând asupra acestui succes, directorul general al teatrelor a vorbit despre greutățile Teatrului Național din Cluj, despre egalarea artiștilor de aici cu cei din București, despre sporirea lefurilor, și despre alocarea unui fond pentru turneuri, — toate acestea fiind menite a atrage spre Cluj talentele serioase din vechiul regat.

Ce s'a ales din toate acestea, vom vedea. Fapt este însă, că fondurile Teatrului Național sunt și azi insuficiente și după cât aflăm din cercurile inițiate, cu toate că clădirea instituțiunii este destul de șubredă și trebuie reparată și cu toate că s'a cerut aceasta și orașului și ministerului, noua stagiune o găsește tot cum era. Nu vom mai vorbi despre cheltuelile de montare etc., dar vom stăruia asupra unui lucru la care consiliul comunal ar trebui să se gândească mai mult: vorbim despre chestiunea incartirării artiștilor.

**

Am căutat să ne informăm la direcțiunea teatrului despre toate chestiunile cari privesc noua activitate a Teatrului Național și vom da aci declarațiunile ce ni-le-a făcut distinsul său director, d. Zaharia Bârsan.

Nouii angajați.

„Ne-am dat silința — ne spune d. Zaharia Bârsan — să avem întâi de toate un personal care să ne asigure nu numai succesul la Cluj, ci ca să putem duce la bun sfârșit și turneele pe cari le proiectăm pentru la primăvară. Am angajat astfel opt noi elemente, dintre tinerii cei mai de valoare din Iași și București și anume: d-șoara Rally, care a terminat Conservatorul la București, d-na Hodoș tot din București, dnii N. Șerban, absolvent al Conservatorului din capitală, Rusei, Lapteș, Maldare, Constantinescu și Șuba, absolvenți ai Conservatorului din Iași. În afară de aceasta va juca la noi câteva reprezentanții societății de clasa întâi din Iași, d Ștefan Braborescu, unul din apreciații actori ai teatrului de acolo.

Trupa ni-s'a mărit astfel, conținând 23 de bărbați și 16 femei, cu cari vom putea prezenta un ansamblu satisfăcător.

Din personalul vechi a plecat d-na M. Ignătescu-Dobrescu, angajată la teatrul dlui Bulandra din București.

Nevoile artiștilor.

În legătură cu această plecare, dl Zaharie Bârsan și-a exprimat mâhnirea, că condițiunile de existență dela Cluj sunt dublat mai grele decât chiar în capitală, astfel că în loc ca artiștii să se simtă indemnnați să vie la Cluj, personalului de aici îi trebuie un înalt spirit de sacrificiu pentru ca să nu se lase momit de condițiunile favorabile de aiurea.

Repertoriul noiei stagiuni.

Stagiunea, continuă d. director Z. Bârsan, nu o putem începe la 1 Septembrie după cum plănuisem, deoarece teatrul nostru a fost invitat pe ziua de 28 crt. la serbările dela Timișoara ale „Astrei“. Se va deschide deci abia Sâmbătă, la opt Septembrie, cu „Vlaicu Vodă“, cu concursul d-nei Bârsan în rolul Doamnei Clara.

Paralel cu „Vlaicu Vodă“ se va juca în decursul primei săptămâni, tot cu concursul dnei Bârsan dela Naționalul din București, „Chemarea Codrului“ de G. Diamandy. Va urma: „Serenada din trecut“ a lui Mircea Rădulescu, „Femeile Vesele“ de Shakespeare, „Martira“ de Richepin, comedia italiană „Scampolo“, „Cuta“ de V. Popa, „Banii“ de Mirbeau, „Neguțatorul din Veneția“ și „Othello“ de Shakespeare, ambele cu montouri și costume noi; apoi „Inșir'le Mărgărite“ de Eftimiu și „Papa“ de Fleurs. În privința restului nu sunt încă fixat de tot; poate să fac și pe „Macbeth“ dacă am timp mai în spre primăvară.

Se vor relua din repertoriul teatrului: Vlaicu Vodă, Chemarea Codrului, Avarul, Hamlet, Trandafirii Roșii, Heidelbergul de altădată, Frumoasa Aventură, Cafeneaua Mică, Visul unei nopți de vară, Fetița, Amorul veghiază și Scrisoarea pierdută.

Am început să avem și noi un capital de piese. Eu vreau să întăresc repertoriul cu Shakespeare, din care avem până acum două și o să mai jucăm anul acesta vre-o trei, chiar patru.

S'a repetat până acum: Dușmanul poporului de Ibsen, Bani, Ciuta, Nевestele Vesele și Serenada din trecut. Repetițiile le-am început la 1 Aug.st“.

Lefurile artiștilor.

Vorbindu-ne despre îmbunătățirile materiale dela teatru, dl director Bârsan ne informează, că lefurile s'au îmbunătățit cu toate că nu complet așa cum s'ar fi dorit. Dar avem speranța, după promisiunea dlui director general V. Al. Jean, care ține foarte mult la prosperitatea teatrului de aici, — ca de aci înainte lefurile artiștilor să se îmbunătățească și mai mult.

Turneurile Teatrului Național.

În primăvară și chiar în timpul stagiunii de câteori vom putea — ne spune mai departe dl Bârsan — vom merge în turneu prin orașele apropiate, astfel la Orade, Bistrița. Dej, Turda, Târgu-Murăș, Aiud și Alba-Iulia. Cu personalul ce'l avem, sperăm să facem o operă cum se cade.

„O nenorocire mare“...

În continuare, dl director Bârsan ne spune că este o mare nenorocire, că Teatrul Național nu are o magazie pentru lucruri și dacă Ministerul nu se hotărăște să dea o magazie prin apropierea teatrului, vor fi pagube enorme, de zeci și chiar sute de mii, deoarece toate lucrurile teatrului se strică în magazinele mici în care i-se îngrămădesc astăzi.

* * *

Din toate cele de mai sus, cetitorul va vedea nu numai că la Teatrul Național de aici se face sub direcțiunea dlui Zaharie Bârsan o grea și frumoasă operă românească, ci totodată și aceea, că ar trebui din partea guvernăntilor noștri o mult mai mare sollicitudine decât aceea destul de apreciabilă de astăzi, cu care este răsplătită munca ce se depune în această instituțiune națională.

Noua administrație a județului Cojoena

Simpatia cu care a fost primit noul prefect, d-nul Septimiu Mureșan.

Am anunțat la timpul său numirea dlui Septimiu Mureșan în fruntea județului și orașului nostru și ne-am arătat atunci încrederea, că noul prefect va aduce aici toată acea bună administrație pentru care populația județului Murăș-Turda l-a laudat mereu pe timpul cât i-a fost prefect.

Decând dsa a luat în primire noul post, au trecut abia câteva săptămâni, ceea ce i-a fost prea destul pentruca să obțină o simpatie generală de care nu s'a bucurat în așa grad nici unul dintre înaintași. Venind în numele cinstei, d. Septimiu Mureșian a făgăduit surprimarea corupției, și aceasta l-a făcut simpatic tuturor păturilor sociale. Un articol de fond al organului socialiștilor unguri l-a apreciat pentru acest lucru așa cum n'a fost încă prefect clujan apreciat de către muncitorii străini de aici. Ziarele maghiare burgheze i-au arătat aceeași simpatie, datorită imparțialității cu care noul prefect tratează populația de orice lege a acestui oraș și județ. A făcut o bună impresie vizita pe care d. Septimiu Mureșian a făcut-o fruntașilor unguri și redacțiilor ungurești, cari s'au grăbit să'i exprime în mod public mulțumiri pentru aceasta.

În schimb, acum săptămâna când s'a dat în vileag noul complot ma-

ghiar contra statului, d. prefect Mureșian a știut să se grăbească a condamna pe acei vinovați, făgăduind depsele cuvenite și căutând să scoată totalitatea populației maghiare de resfrângerea asupra ei a vinei că câțiva complotiști imbuibați și fără ocupațiune.

Gestul acesta al dlui prefect a provocat nedumerire din partea președintelui ungurești, care nu înțelegea în astfel imparțialitatea făgăduită de d. Septimiu Mureșian. Dar această presă a trebuit să și revină în foarte scurt timp.

Ar mai trebui să amintim de viziunile făcute de noul prefect al Cojoenei în aproape toate satele județului pentru a vedea la fața locului nevoile populației. Cu aceasta am avea ocazia de recapitulare a începutului activității noului prefect, care ne face legăm de activitatea sa viitoare cu mai promițătoare nădejdi.

Studentii din Cluj „Frăția de Cruce“

Primum din cercurile studențului clujeni informațiunea, că s'a pornit între ei inițiativa de a se înscris în soc. „Frăția de cruce“, îngăduită de către ministerul de război cu scopul a educa pe membri la tir.

Inițiativa studenților clujeni în chestiune este apreciabilă și nu ne îndoi că va găsi mulți cari să o urmeze. Este pornită dintre studenții cari au făcut parte din gărzile naționale și este concomitentă cu organizația care face parte din aceeași societate „Frăției de Cruce“.

Greva generală a tipografilor evitată

După tratative cari au ținut 25—30 de zile, conflictul dintre muncitorii tipografi din Ardeal și patroni, izbucnit pe chestiunea noului contract colectiv, a fost aplanat aseară prin mijlocul dlui Georgeanu, director general în ministerul muncii din București.

În baza acestei învoeli muncitorii primesc un plus de salar de 100 lei pe săptămână, în loc de 400 lei au cerut.

Convenția se va revizui săptămâna viitoare, când Comisia de tarif va controla prețurile de pe piață. Sporul salarului, în cazul când prețurile de pe piață se vor fi urcat de când n'a fost Comisia pe piață, se va urca aceeași proporție cu prețurile.

Prin înțelegerea de aseară s'a evitat astfel greva generală a tipografilor din întreg Ardealul și Banatul, că parea în fiecare moment iminentă. Convenția de ieri n'a putut satisfăcă însă pe muncitori, cărora li-s'a impus un alt acord decât cel dorit de ei.

Protestul Sfatului Negustoresc în chestiunea impozitelor.

Direcțiunii financiare locale pentru care se impunea comercianților să plătească în decurs de opt zile noile impozite, Sfatul Negustoresc din Cluj a redactat un protest pe care l-a înaintat ministrului, cerând totodată și intervenția Centralei Sfatului Negustoresc. Sfatul Negustoresc din Cluj a cerut în protestul amintit ca plata impozitelor să nu se facă toată de odată și numai după ce se vor judeca contestațiile evaluărilor.

Informațiuni

Turburările dela Iași

În 22 crt. avea să se țină la Iași conferința delegaților studențimii din toată țara, pentru a lua în discuție chestiunile studențești: examenul de admitere la Universitate, cu introducerea cărui guvernul a voit să distragă atenția dela numerus clausus; chestiunea căminurilor, burselor, și a tuturor nevoilor cari zăciuesc studențimea română pe seama morții și a spitalelor. Era să se discute deci numai lucruri cari privesc existența studentului român, ceea ce guvernul nu putea nicidecum să îngăduie tineretului acestui neam. Conferința li-a fost deci interzisă în ultimul moment, hotărâre care a îndirjit pe delegații studenților. Ei au voit să intre în Universitate, dar au fost oprit și aruncați înapoi cu spada poliștilor. De aci n'a fost mult până la o încăerare.

Evident, zvonul celor întâmplare s'a răspândit în grabă. Un serviciu divin s'a oficiat în acest timp în stradă întru pomenirea studenților căzuți în război, apoi a urmat împrăștierea din nou a studențimii de către poliție.

Toate aceste atacuri făcute în numele guvernului au îndârjit studențimea, așa că adunându-se și alții în afară de delegații Universităților, s'a făcut în cursul sării o retragere cu torțe, o manifestație care nu ar fi îngăduită la Cluj sau aiurea, unde este stare de asediu. Un nou asediu însă din partea unui batalion de soldați a provocat o serioasă încăerare a studenților cu soldații, iar aceștia i-a urmat o violentă manifestație în cartierele evreești, unde s'a devastat și spart.

Toate acestea se puteau evita ușor dacă autoritățile Iașilor ar fi dovedit mai mult calm față de 30 de cetățeni pașnici, cari înțelegeau să discute nevoile studențimii române.

S'au operat mai multe arestări și s'au început cercetări pentru descoperirea instigatorilor, după cum spun ziarele honigănești.

— **De ce s'a scumpit curentul electric.** Dupăcum se știe, consiliul comunal a scumpit mai zilele trecute cu 100 la sută curentul electric. Motivul acestei majorări l-am putut afla abia acum, din declarația făcută unei delegații a fabricanților de către dl consilier Crainic. D-sa a arătat că a fost nevoie de această majorare pentru că primăria nu a prevăzut nici un fel de venituri în vederea amenajărilor necesare uzinei electrice. Firește, această nouă scăpare din vedere a consiliului comunal trebuie să se răzbune tot pe contribuabili.

— **Adunarea generală a Uniunii restauratorilor, cafegiilor și cofetarilor** se va ține la 1 Septembrie în localul Camerei de Comerț din localitate. Se va discuta îndeosebi prețurile maximele.

— **O delegație la prefectul județului, împotriva nouilor impozite.** Uniunea fabricanților a trimis alături o delegație pentru a cere intervenția dlui prefect Septimiu Mureșan în chestiunea nouilor impozite comunale, pe cari contribuabilii le socotesc exagerate, iar pe unele nemotivate.

Aceeași delegație s'a prezentat și la primărie.

— **O acuzație gravă la adresa ministrului de justiție.** Ziarul liberal din localitate „Infrățirea“ a publicat deunăzi o gravă acuzație adusă de dl dr. Ion

Cine provoacă pe studenți

— Guvernul vrea noi manifestații antisemite la toamnă. —

Corespondențele din Iași ale ziarelor evreești din capitală sunt iarăș pline de „orori“ studențești, de invective la adresa studențimii și de țipete vehemente împotriva cărmuirii tembele. Se reeditează toate ațătarile cu cari această presă a secondat o iarnă și o primăvară mișcarea studențească, nici unul însă dintre instigatori, nici aceste ziare evreești, nici acele la fel de hipocrite ale guvernului, nu vor să-și pună întrebarea, de ce în loc să se ajungă la o împăciuire, tinerimea universitară se vede silită a se deda la acte ca acela dela Iași din săptămâna aceasta.

Să desprindem noi rostul manifestațiilor studențești și al hipocrizei guvernului. Înainte însă, să ne oprim la un interesant reportaj de ieri al lui „Ujság“ privitor la examenul de admitere la Universitate. Ziarul maghiar pretindea, că mișcarea studențească ar fi pornită de guvernul liberal, în scopul de a se ajunge acolo unde s'a ajuns, la noul regulament care să stăvilească intrarea ungarilor în universitate.

Din nou deci, mai cu puțină seriozitate însă, s'a aruncat guvernului acuzația, că instigaează studențimea, și aceasta s'a spus tocmai când la Iași guvernul marșă trupe de soldați asupra studențimii.

Să credem, după interzicerea congresului studențesc și după întâmplările de acum dela Iași, că singurul vinovat de proporțiile date mișcării studențești, este guvernul! Congresul studențesc, în care era să se hotărască

Giurgiu ministrului de justiție I. Th. Florescu, în privința limbii oficiale a baroului. Dl dr. Giurgiu unul dintre cei doi români din blocul avocaților minoritari din Cluj, a afirmat în adunarea din 23 Iunie crt. a avocaților din Cluj, că dl I. Th. Florescu a omis să fixeze limba română ca limbă oficială a barourilor, îndemnat fiind la aceasta de dl Dem. Dobrescu, președintele Uniunii avocaților, cunoscut clujenilor din pledoariile cu cari a scos nevinovați pe membrii complotului de acum doi ani din localitate.

La această arătare a „Infrățirii“ bazată pe procesul verbal al pomenitei adunări, dl dr. Ion Giurgiu a răspuns acum două zile desmițînd-o și confirmând totuș, după obiceiul care-l caracterizează, că legea în chestiune a ministrului Florescu, excluzând proclamarea limbii române ca limbă oficială, a fost adusă dinadins. De ce? nu ne spune, în schimb dl dr. Dem. Dobrescu a fost scos pur și simplu din cauză, probabil de dragul contestației noului barou, făcută de blocul dlui Giurgiu, și asupra căreia este chemat tot dl Dobrescu să se pronunțe.

— **Congresul preliminar al avocaților români.** Marți se va întruni la Timișoara, cu ocazia adunării generale a „Astrei“, congresul preliminar al avocaților români, convocat pentru a lua măsuri în vederea congresului dela Cluj în care se va proclama alianța avocaților români din întreagă țara.

— **Adunarea congresului avocaților români.** Congresul avocaților români din întreagă țara, convocat la Cluj pe zilele de 8 și 9 Septembrie pentru a proclama alianța avocaților români din toată țara menită a apăra barourile față de exclusivismul avo-

atitudinea viitoare a studențimii, să se ajungă poate la un compromis, a fost oprit; iar acum, când nu mai era ca în cazul congresului general nici o primejdie, când s'au adunat la Iași numai delegații Universităților, în număr de vre-o 30, acelaș guvern li-a interzis ședințele, pentru că studențimea nu poate fi lăsată să se prezinte în fața noului an școlar cu o atitudine — chiar pașnică — hotărâtă mai dinainte.

S'a ajuns astfel la turburările de cari vorbim în altă parte a ziarului și s'a dat presei iudaice un nou prilej de a înjura tineretul României.

Ne întrebăm de ce toate acestea, și nu găsim alt răspuns, decât că guvernul s'a dat legat pentru a se compromite pe sine și pe țară, pentru că șloimsohnii să-și rădă în pumni.

Dar pentru toate acestea va veni vremea să fie făcuți răspunzători toți câți târăsc azi studențimea în fața baionetelor. Pentru că este de neînchipuit, ca un guvern al unei țări civilizate să marșeze plutone de poliști și de soldați împotriva a 30 de pașnici cetățeni, cari se întrunesc ca să discute nevoile fără număr ale studențimii. Este de neînchipuit aceasta, atunci când tot felul de congrese evreești sunt îngăduite de-a lungul frontierei maghiare ca să protesteze contra limbii române și să voteze recunoștința Ungariei.

Facă-se această comparație, între adunarea celor 30 de delegați ai Universităților din țară și între adunările pe protestare ale evreilor din Ardeal, și judece-se românește!

caților străini, a fost amânat pentru zilele de 29 și 30 Septembrie, în urma dorințelor venite din vechiul regat, unde până la acea dată se vor organiza toți avocații români pentru a veni la Cluj solidari.

— **Inchiderea a cinci școli dela institutul „Marianum“.** Guvernul a desființat zilele acestea cinci școli ale institutului romano-catolic din Cluj „Marianum“, după ce funcționarea lor de până acum n'a fost conform legii. Unele dintre școlile acestea au funcționat fără autorizație și ordinul de desființare de acum li-a mai fost deja dat.

Astfel cu începere dela toamnă institutul „Marianum“ despre care s'au acreditat în public zvonuri extrem de grave bazate pe documentele anchetei oficiale, va funcționa cu numai trei școli din nouă: cu o școală primară, un liceu cu 15 clase și o școală comercială.

— **Doleanțele patronilor în privința școlii de ucenici.** Mai mulți patroni din localitate ne roagă să atragem luarea aminte, că din cauza că instrucția la școala de ucenici nu se mai face ca în trecut după orele șase seara, ei au de suferit pierderi considerabile. În consecință întreabă autoritățile în drept, dacă nu pot îndrepta răul reintroducând la școala de meserii instrucția de seara, așa cum a fost mai demult.

— **Examenle de admitere la școala de conductorii tehnici din Cluj.** Azi și mâine se țin la școala de conductorii tehnici din localitate examenle de admitere.

— **Congresul anual al evreilor din Ardeal.** Mâine se deschide la Timișoara adunarea anu-

ală a sioniștilor din Ardeal. Se vor discuta chestiuni privitoare la Palestina și la instrucția evreească.

Nu figurează în programul publicat al adunării, dar este mai mult ca sigur, că se va protesta din nou împotriva introducerii limbii române în școlile evreești ale statului. Este deasemenea posibil, după semnele de dragoaste ce ni-le-au arătat evreii ardeleni toată vara, ca să se declare din nou recunoștință Ungariei, ca în congresul dela Timișoara de astă primăvară.

Hotărât lucru, pentru asemenea discuții nu se putea alege alt loc decât Timișoara și alte zile decât acelea ale adunării generale a „Astrei“ noastre.

— **Examenle profesorilor dela școlile de stat minoritare.** O comisie de profesori dela liceul „G. Barițiu“ din localitate prezidată de d. prof. univ. Ioan Paul, a început examinarea din limba și literatura română, istoria, geografia și constituția României, a tuturor profesorilor dela școlile secundare ungurești susținute de stat. O seamă dintre acești profesori, cari nu s'au prezentat la examen, vor fi excluși din învățământ. Acei dintre profesori cari nu corespund, vor fi supuși la anul la un nou examen.

Bronz și Aramă roșie rămășițe, cumpăr ori ce cantități. Plătesc bine, oferte la Librăria Anca Cluj Piața Unirii.

— **Suspendarea traficului de mărfuri pe linia Orade-Arad.** Din Arad ni se telefonează, că direcțiunea regională c. f. r. a suspendat orice transporturi de mărfuri pe linia Arad-Orade, în urma surprărilor survenite pe această linie în cursul săptămânii trecute.

Odată cu aceasta s'a început repararea liniei. Transportul persoanelor se face până după reparația liniei prin transbordare.

— **Noul comitet al Uniunii restauratorilor din Cluj.** Uniunea cofetarilor, cafegiilor și restauratorilor din localitate s'a întrunit săptămâna aceasta în adunare extraordinară, pentru a-și alege un nou comitet.

— **Alte prețuri maximele!** Este cunoscută dragostea ce o poartă autoritățile noastre publicului consumator, pe care îl lasă la discrețiunea aviditate a tuturor speculanților. Dintr'un astfel de spirit ne-am ales acum câteva săptămâni cu nouile prețuri maxime, cari fixau prețuri atât de mari față de cele de pe piață, încât mulți negustori s'au văzut nevoiți a le scădea din proprie inițiativă. Aceste prețuri pentru că să avem și mai mult de ce ne uimi, s'au adus tocmai atunci, când inspectoratul muncii constata o considerabilă ieftenire pe piața Clujului.

Acum ni-se spune că s'a elaborat un nou proiect de prețuri maxime, conținând aproape celeaș prețuri din lista trecută, iar altele mai mari chiar decât în acea listă. Și ni-se spune că noua listă de prețuri maxime n'a fost nici ea elaborată de o comisie compusă și din cetățeni.

„Iub rea“ cea mai nouă notă muzicală pentru voce și pian compusă de vestitul nostru cupletist Emil Dumitrescu. Se află de vânzare la Librăria Alexandru Anca Cluj. Prețul 15 lei. În provincie prin postă 18 lei. Toți amatorii de române trebuie să o aibă.

Băncile, Comercianții, Industriașii sunt rugați să-și facă inserțiunile reclamele în ziarul „Clujul“ în preț de jumătate ca ori unde.

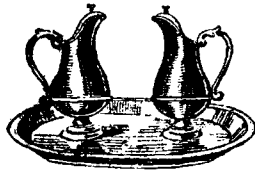
Fabrica română ardeleană de clopote patentate și Ornate Bisericești

Alexandru Anca, Cluj

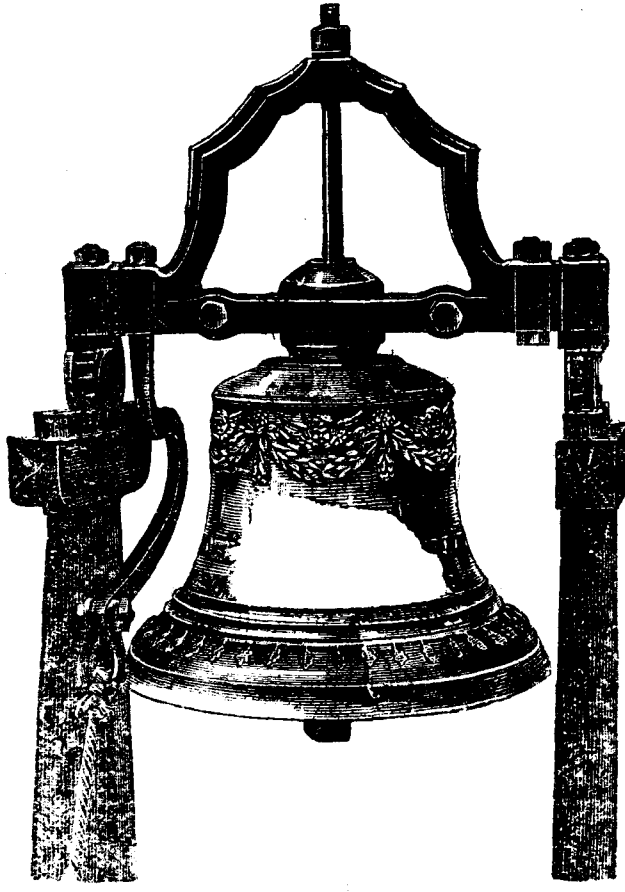
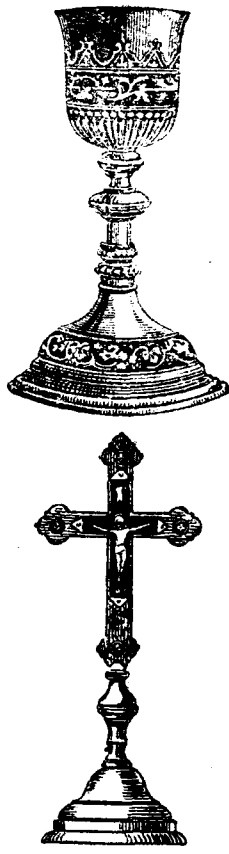

1870

Distins cu medaile de argint și mai multe diplome

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky
Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechitul recept Andrasófszky, care a fost premiat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitünő minőségben az Andrásófszky receptje szerint, mely több kiállításon volt arany és ezüst éremmel kitüntetve. Tartósságáról több évi felelősséget vállalunk. Mielőtt bárhol rendelést tenne, kérjen felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjenek, nézék és győződjenek meg.

CASSA DE PĂSTRARE ȘI BANCĂ DE CREDIT SOCIETATE PE ACȚII

(12) 9-10 CLUJ PIAȚA UNIRII 7.
Fond de rezervă cca 15,000.000 Lei. Filiale: Dej, D.-Sânmărtin,
Capital Social 16,000.000 Lei. Alba-Iulia, Târgul-Murăș.
Devize primim sub condițiuni favorabile.
Depozitul pulpitelor „SAFE” stau la dispoziția
clienței cu prețurile cele mai avantajoase.

Banca Ardeleană și Casa de Economie S. A.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (2) 9-10
Capital social: Lei 40,000.000.
SUCURSALE: Tg.-Mureș, Uioara, Reghinul-Săseșc, Turda.
Depozitul pulpitelor „SAFE” stau la dispoziția clienței cu prețurile cele mai avantajoase.

Aurel Decei Restauratorul gărei al C. F. R. Cluj.

Cea mai bună, mai solidă și gustoasă culină. Vinuri escelente garantat naturale și soiuri cu prețuri civile.
Superioară a tuturor Restaurantelor din țară. (33) 9-10 Cerați și Vă veți convinge!

Domni Advocați și Judecători!

Comandați urgent dela **Librăria Anca, Cluj**
„Legea de execuție”
cu prefață de Dr. Stefan Laday. Prețul Lei 65.—
„Vademecum” juridic
român—maghiar de Alex. Balázs. Prețul 60 Lei.

A apărut în ediția Camerei de Comerț și Industrie Cluj.

Explicarea Nouilor legi de impozite

din care fie cine pricepe clar dispozițiile legii și își poate socoti simplu darea din 1 Aprilie 1923. Prețul unui exemplar face 3 Lei.

Noua Lege a chiriilor

Prețul unui exemplar face 5 Lei. Să află la Librăria Anca, Cluj.

ȘLEFUITORIE ȘI
FABRICĂ DE OGLINZI

Sticle și oglinzi pentru mobilă, șlefuite în stil baroc, în formă de stea și flori, precum și după desenuri, se pregătesc artistic la Fabrica și șlefuitoria de sticle și oglinzi

HUNWALD,
Cluj, Str. Vlăhniță 3. Telefon 1-47. (32) 9-10
Resmălțuim oglinzi stricate.

Dumitru Vonica

Piața Mihai Viteazul 5.

Magazin de specialități în brânzeturi, cașcaval, slănină, salam, unsoare. Vin, spirt și licheruri.
(31) 9-10 Engros și Endetail.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la
Inst. Grafic Alex. Anca Cluj.

Marele Restaurant

„Pavilonul Hornarului”
Regele Ferdinand 63.

Bucătărie aleasă, mâncări calde și reci permanent, beuturi escelente. Zilnic concert dela ora 8 dim. până la 2 noaptea.
(30) 9-10

In atenția femeilor!

A APĂRUT

în editura Librăriei Anca Cluj, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu
întitulat „Cartea Moașelor” Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.

Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.

Prețime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. Marga

1 expl. 35 lei. Se află la Librăria Anca Cluj.